

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 15C/255/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115204947
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Obermanová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2016:7115204947.1

Rozhodnutie

Okresný súd Košice II v právnej veci navrhovateľa: X. Q. R. Z..G., R. T. XX, Y., V.: XX XXX XXX, zast. AK Gallo s r.o., Jilemnického 30, Martin, IČO: 367 15 352 proti odporkyňi: M. H., T.. XX.X.XXXX, C. Č.. X, W. V., Y., o zaplatenie 341,87 eur s prísl., takto

r o z h o d o l :

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu 254,56 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne od 13.7.2013 do zaplatenia, v pravidelných mesačných splátkach po 10.- eur, počnúc mesiacom jún 2016, vždy do 30. dňa každého kalendárneho mesiaca až do zaplatenia tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania za obdobie od 8.7.2013 do 12.7.2013 z a s t a v u j e.

V prevyšujúcom rozsahu návrh z a m i e t a.

Odporkyňa je p o v i n n á uhradiť navrhovateľovi na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Michala Galla, advokáta v Martine trovy právneho zastúpenia vo výške 40,69 eur, v lehote do 31.12.2016.

Odporkyňa nie je povinná zaplatiť súdny poplatok za návrh.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným Okresnému súdu Košice I. (ďalej len „súd“) a postúpenému tunajšiemu súdu dňa 17.4.2015 domáhal, aby súd zaviazal odporkyňu zaplatiť mu sumu vo výške 341,87 eura s prísl. Podaný návrh odôvodnil tým, že odporkyňa bola trestným rozkazom Okresného súdu Košice I. sp. zn. 3T 32/2014 zo dňa 31.7.2014 uznaná za vinnú tým, že dňa 7.6.2012 uzatvorila so spoločnosťou X. Q. R., Z..G.. Kežmarok zmluvu o pôžičke evid. č. 20229009, na základe ktorej jej táto spoločnosť poskytla pôžičku na kúpu tovaru, špecifikovaného v zmluve, pričom pri podpise zmluvy uviedla nepravdivý údaj o zamestnaní a príjme, za čo bola odsúdená pre prečin úverového podvodu podľa §§ 222 ods. 1 Trestného zákona. Zároveň jej bola uložená povinnosť nahradiť poškodenému - spoločnosti navrhovateľa spôsobenú škodu vo výške 500,44 eur a zostatok si navrhovateľ uplatňuje v tomto konaní. Podľa zmluvy o pôžičke mala odporkyňa splácať pôžičku v pravidelných 24 mesačných splátkach v sume 34,80 eur, z ktorej nezaplatila žiadnu splátku. Porušila tým zmluvné podmienky splácať pôžičku riadne a včas, preto ju navrhovateľ vyzval pred žalobnou upomienkou z 26.6.2013 k zaplateniu nedoplatku na pôžičke do 10 dní odo dňa doručenia upomienky, ale neúspešne.

Odporkyňa sa písomne k návrhu nevyjadrila.

Súd konal podľa § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti právneho zástupcu navrhovateľa, nakoľko svoju neúčast' na pojednávaní 9.3.2016 písomne ospravedlnil, súhlasil s rozhodnutím v jeho neprítomnosti a

navrhol zaviazat' odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi žalovanú pohľadávku v rozsahu podľa návrhu, preto súd rozhodol po vykonanom dokazovaní a zistení tohto skutkového stavu:

Z pripojeného trestného spisu Okresného súdu Košice I. sp. zn. 3T 32/2014 súd zistil, že právoplatným trestným rozkazom zo dňa 31.7.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 3.9.2014, že odporkyňa bola uznaná za vinnú, že dňa 7.6.2012 v Košiciach na ul. Nám. osloboditeľov v C. B. Z. D. C. S. - V., a.s. v úmysle získať finančný prospech a s vedomím, že nebude schopná svoj záväzok splniť, uzatvorila so spoločnosťou X. Q. R., Z..G.. Y. zmluvu o pôžičke č. 1064515637, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver v celkovej výške 835,20 eur na nákup čiernej techniky, ktorý sa zaviazal splácať v 24 mesačných splátkach po 34,80 eur, pričom pri uzatváraní zmluvy uviedla nepravdivé údaje o svojom zamestnávateľovi a o príjme a po uhradení akontácie vo výške 334,76 eur a prevzatí tovaru, doposiaľ neuhradila ani jednu splátku, tovar nevrátila, čím takto spoločnosti X. Q. R., Z..G.. Y. spôsobila škodu 500,44 eur, teda vylákala od iného úver tým, že ho uviedla do omylu v otázke splnenia podmienok pre poskytnutie úveru a splácanie úveru a spôsobila mu tak malú škodu, čím spáchala prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zákona, za čo bola odsúdená na trest odňatia slobody vo výmere 1 roka s odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 2 rokov. Poškodenej spoločnosti X. Q. R., Z..G.. Y. bola povinná nahradiť spôsobenú škodu vo výške 500,44 eur.

Z uvedeného spisu súd ďalej zistil, že ďalším trestným rozkazom Okresného súdu Košice II. sp. zn. XT/XX/XXXX zo dňa 9.9.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.10.2015, bol podľa § 41 ods. 3 Tr. zákona zrušený výrok o vine, treste a náhrade škody trestného rozkazu Okresného súdu Košice I. sp. zn. XT XX/XXXX zo dňa 31.7.2014, ktorým bola za prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zákona odsúdená obv. M. H., znovu bola odporkyňa uznaná vinnou z rovnakého skutku zo dňa 7.6.2012, ako vo vyššie uvedenom trestnom rozkaze a navyše bola odporkyňa s obvinenou Luciou Kačeňákovou uznaná vinnou z pokračovacieho prečinu úverového podvodu spolupáchateľstvom vo vzťahu k spoločnosti C. Q. G..M..B.. za skutok z 27.9.2012, kedy tiež požiadal o úver, uviedla nepravdivé údaje o zamestnávateľovi a o príjme, predložila falošnú pracovnú zmluvu, ktorú jej zaobstarala W. Y., nesplácala riadne poskytnutý úver, čím spôsobili škodu uvedenej spoločnosti vo výške 360,47 eur. Odporkyňi bol uložený súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov s odkladom na 30 mesiacov a povinnosť nahradiť škodu poškodenej spoločnosti X. Q. R., Z..G.. Y. D. D. XXX,XX J..

Z predloženej Zmluvy o pôžičke zo dňa 7.6.2012 č.1064515637 súd zistil, že skutočne odporkyňa ako klient uzavrela so spoločnosťou X. Q. R., Z..G.. Y. túto zmluvu, kde predmetom financovania bol tovar - čierna technika - ipad v kúpnej cene 884,98 eur a celková suma pôžičky vo výške 835,20 eur, akontácia 334,76 eur, počet dohodnutých splátok 24 vo výške po 34,80 eur, ktoré mala odporkyňa splácať poštovou poukážkou, avšak okrem akontácie nezaplatila ani jednu splátku pôžičky. Z prehľadu splátok je zrejmé, na čo poukazoval aj právny zástupca navrhovateľa v písomnom podaní zo dňa 29.2.2016, ktorým doplnil návrh o skutkové tvrdenia, že splátky mali činiť celkovú sumu 1.089,76 eur (vrátane dohodnutých úrokov a RPMN), k tomu mala zaplatiť odporkyňa aj zmluvnú pokutu 87,31 eur (túto vôbec neuvádzal navrhovateľ ani v návrhu), a po odpočítaní zaplatenej akontácie odporkyňou v sume 334,76 eur zostal dlh na úvere vo výške 842,31 eur (1.089,76 + 87,31 - 334,76), ktorý je aj v prehľade splátok úveru. Nakoľko v trestnom konaní bola navrhovateľovi priznaná škoda vo výške 500,44 eur, ostalo zaplatiť škodu 341,87 eur (842,31 - 500,44 eur), ktorú si uplatnil v tomto občiansko-súdnom konaní.

Právne súd posúdil vec najmä podľa týchto ustanovení zákonov:

Podľa ust. § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka (OZ) každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa ust. § 135 ods. 1,2 O.s.p. súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis je v rozpore s ústavou, so zákonom alebo s medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná [§ 109 ods. 1 písm. b)]. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania; 14) súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovanom konaní.

Inak otázky, o ktorých patrí rozhodnúť inému orgánu, môže súd posúdiť sám. Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušným orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza.

Vykonaným dokazovaním súd mal za preukázané, že nárok navrhovateľa na náhradu škody, spôsobenej odporkyňou popísaným prečinom úverového podvodu, je dôvodný v časti o zaplatenie sumy 254,56 eur, ktorú sumu súd navrhovateľovi aj priznal. V danom prípade ide o náhradu škody, odporkyňa bola právoplatne uznaná vinnou zo spáchania prečinu úverového podvodu v trestnom rozkaze Okresného súdu Košice II. zn. 3T 79/2015 zo dňa 9.9.2015, ktorým konaním spôsobila aj vznik škody, pretože podpísala zmluvu o pôžičke s navrhovateľom a po prevzatí tovaru nezaplatila ani jednu z mesačných splátok, ktoré sa zaviazala podľa zmluvy splácať, vrátane celkových nákladov spotrebiteľa. Konanie odporkyne už bolo posúdené v trestnom konaní v súvislosti s pôžičkou ako prečin úverového podvodu, ktorým došlo k vzniku škody navrhovateľovi, preto prichádza do úvahy len jeden titul plnenia - náhrada škody z protiprávneho konania.

Pri rozhodovaní vychádzal súd zo zistenia, že odporkyňa bola trestne stíhaná, aj právoplatne odsúdená za úverový podvod, ktorého sa dopustila po vzájomnej predchádzajúcej dohode spôsobom, uvedeným vyššie, čo súd zistil z právoplatného trestného rozkazu Okresného súdu Košice II. sp. zn. XT/XX/XXXX.

Škoda je majetková ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorá je objektívne vyjadriteľná v peniazoch. Pod skutočnou škodou treba rozumieť zmenšenie majetku poškodeného, prípadne náklady potrebné na to, aby sa dosiahol predchádzajúci stav.

Súd je v občianskom súdnom konaní viazaný vždy rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin, ale musí vychádzať aj z iných rozhodnutí vynesených v trestnom konaní. Nie sú však súdy viazané tým, aká škoda bola poškodenému priznaná v adhéznom konaní, ak poškodený tvrdí, že utrpel vyššiu škodu. Otázkou opodstatnenosti výšky škody sa musí súd zaoberať aj v prípade, že poškodený bol s nárokom na náhradu škody odkázaný na občianske súdne konanie.

S poukazom na ust. §132 O.s.p. súd uzavrel, že boli u odporkyne splnené všetky predpoklady zodpovednosti za škodu podľa ust. § 420 OZ (protiprávne konanie, existencia škody, príčinná súvislosť medzi nimi, ako aj zavinenie). V zmysle ust. § 135 ods. 1 veta druhá O.s.p. je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, postihnutelný podľa osobitných predpisov a kto ich spáchal, pričom v danom prípade ide o prípad úmyselného spôsobenia škody. Z uvedených dôvodov súd navrhovateľovi priznal náhradu škody tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku a zaviazal odporkyňu na jej žiadosť na zaplatenie v pravidelných splátkach, v súlade s ust. § 160 O.s.p., po posúdení jej osobných a majetkových pomerov (materská dovolenka, príjem 226 eur mesačne, výživné jej otec dieťaťa neplatí, ledva vyžije s dieťaťom a má aj iné dlhy splácať) tak, aby mohla reálne dlh navrhovateľovi vyrovnáť, pričom nezaplatením hoci jednej splátky riadne a včas stane sa splatným celý dlh naraz.

Podľa ust. § 544 ods. 1 OZ. ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Podľa ods. 2 cit. ust. zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že navrhovateľ nepreukázal v konaní predloženými listinami vznik jeho nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty 87,31 eur. Navrhovateľ nedohodol v zmluve o pôžičke písomne v súlade s cit. ust. § 544 OZ zmluvnú pokutu s odporkyňou ako klientom, len formálne odkázal v doplnení návrhu zo dňa 29.2.2016 na čl. 11 Všeobecných obchodných podmienok, ktoré si sám jednostranne vypracoval, avšak absentuje tu písomná dohoda navrhovateľa o zmluvnej pokute s odporkyňou, čo je podmienkou jeho priznania. Závazok zo zmluvnej pokuty je akcesorickým záväzkom. Musí nutne existovať zaistená povinnosť, aby bolo možné vôbec uvažovať o jej porušení a až potom vzniká právo na úhradu zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta predstavuje hrozbu dlžníkovi, že pokiaľ svoju zmluvnú povinnosť nesplní, vznikne mu povinnosť uhradiť dojednanú pokutu. Účastníci zmluvy o pôžičke si v zmluve nedohodli zmluvnú pokutu. Keďže navrhovateľ v konaní jednak netvrdil, ani nepreukázal, za porušenie akej konkrétnej zmluvnej povinnosti si uplatnil zmluvnú pokutu voči odporkyni, na ktorú sa viaže zvyčajne zmluvná pokuta, súd považoval jeho nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty za nepreukázaný, navyše aj za neprimerane vysokú sankciu (10% z dlžnej splátky), preto nepriznal uplatnenú zmluvnú pokutu s prísl. a návrh v tejto časti zamietol.

Podľa ust. § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ust. § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení platnom v rozhodnom období, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

O priznaní úroku z omeškania v zákonnej výške 8,5% ročne z priznanej istiny 254,56 eur súd rozhodol podľa § 517 ods. 2 OZ, v spojení s § 3 nar. vlády č. 87/1995 Z. z. a to od 13.7.2013 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti úroku z omeškania za obdobie od 8.7.2013 do 12.7.2013 konanie zastavil na základe jeho späťvzatia pred začatím pojednávania (podanie navrhovateľa zo dňa 29.2.2016 súd podľa obsahu posúdil ako čiastočné späťvzatie, ak netrval na úroku z omeškania vo výške podľa návrhu, ale od 13.7.2013 do zaplatenia, nakoľko upomienkou zo dňa 26.6.2013 bola odporkyňa vyzvaná do 10 dní uhradiť dlžnú sumu, zásielku neprevzala v úložnej lehote (deň uloženia na pošte bol 2.7.2013 + 10 dní = do 12.7.2013 mala plniť a nasledujúcim dňom už sa dostala do omeškania s plnením peňažného dlhu).

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

O trovách konania účastníkov súd teda rozhodol podľa pomeru ich úspechu v konaní. Vzhľadom na hodnotu veci (uplatnený nárok 341,87 eur) je sadzba tarifnej odmeny (§ 10 ods. 1 vyhl.č.655/2004 Z. z.) vo výške 26,56 eur. Odmena v uvedenej sadzbe za 2 úkony právnej služby (prevzatie zastúpenia v r. 2013 a podanie žaloby v r. 2015) podľa § 13a ods.1, písm. a, c/ cit. vyhl.), je 53,12 eur. Za tieto úkony patrí právnomu zástupcovi navrhovateľa aj paušálna suma na náhradu nákladov (§ 16 ods. 3 cit. vyhl.) za 1 úkon po 7,81 eur a 1x po 8,39 eur, k tomu 20% DPH v sume 13,86 eur. Výška náhrady trov právneho zastúpenia by v prípade plného úspechu navrhovateľa v konaní predstavovala sumu 83,18 eur (nie 83,88 eur, ako si vyčíslil právny predchodca navrhovateľa v návrhu). So zreteľom na zamietnutie návrhu ohľadne sumy 87,31 eur (zmluvná pokuta) mal navrhovateľ vo veci úspech vo výške 74,46 % a neúspech vo výške 25,54 %. Miera jeho úspechu podľa § 142 ods. 2 O.s.p. (74,46% - 25,54%) je potom 48,92 %, t. zn. že mu patrí náhrada trov právneho zastúpenia vo výške 40,69 eur (48,92% zo sumy 83,18 eur).

Podľa § 149 ods. 1 O.s.p., ak advokát zastupoval účastníka, ktorému bola prisúdená náhrada trov konania, je ten, ktorému bola uložená náhrada týchto trov, povinný zaplatiť ju advokátovi.

Odporkyňa je povinná nahradiť navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 40,69 eur na účet D. O. H. I. Č..Ú.. XXXXXXXXXXX/XXXX, uvedený v návrhu, pričom súd umožnil odporkyňu z rovnakých dôvodov, ako splátky dlhu, uhradiť trovy navrhovateľovi v dlhšej lehote ako 3 dni (§160 O.s.p.), tak, aby si mohla zabezpečiť financie popri splátkach aj na trovy konania.

Nakoľko navrhovateľ je v súlade s ust. § 4 ods. 2 písm. i) zák. č. 71/1992 Zb. oslobodený od súdneho poplatku a súd jeho návrhu vyhovel v časti, súd vzhľadom na nepriaznivú finančnú a osobnú situáciu na strane odporkyne (príjem pod hranicou životného minima) podľa výsledku konania neuložil jej povinnosť zaplatiť na účet tunajšieho súdu pomernú časť súdneho poplatku za návrh, ktorá by na ňu pripadla.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia písomne v 2 vyhotoveniach na Okresný súd Košice II.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).